

ČESKÁ REPUBLIKA

R O Z S U D E K

J M É N E M R E P U B L I K Y

Krajský soud v Brně rozhodl samosoudkyní JUDr. Miladou Haplovou v právní věci žalobkyně **Ing. A.L.**, bytem, proti žalované **České správě sociálního zabezpečení**, se sídlem Křížová 25, Praha 5, o starobní důchod, o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 4.10.2011, č. j.,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení.

O d ů v o d n ě n í :

Rozhodnutím žalované ze dne 4.10.2011, č. j. žalovaná zamítla námitky účastnice řízení proti rozhodnutí ČSSZ ze dne 16.8.2011 a toto rozhodnutí potvrdila. Potvrzeným rozhodnutím přiznala účastnici řízení od 16.2.2010 starobní důchod podle § 29 odst. 1 písm. b) zák. č. 155/1995 Sb., o důchodovém pojištění, ve znění pozdějších předpisů (dále jen zákon o důchodovém pojištění) a s přihlédnutím k článkům 6 a 52 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004 ve výši 2.278,- Kč měsíčně. V námitkách účastnice řízení nesouhlasila s výší starobního důchodu z ČR a žádala o jeho přepočítání. Žalovaná přezkoumala napadené rozhodnutí v plném rozsahu a zjistila, že starobní důchod byl účastnici řízení vypočítán řádně a v souladu s platnými právními předpisy. Účastnici řízení byl od 16.2.2010 přiznán starobní důchod podle § 29 odst. 1 písm. b) zákona o důchodovém pojištění a s přihlédnutím k čl. 45 a 46 odst. 2 nařízení Rady (EHS) č. 1408/71 ve výši 2.278,-Kč měsíčně. Žalovaná provedla výpočet dílčího důchodu podle čl. 4 odst. 2 nařízení Rady (ES) č. 883/2004 s tím, že osobní vyměřovací základ byl stanoven podle čl. 5 odst. 1 téhož nařízení. Dále žalovaná postupovala ve smyslu čl. 46 odst. 2 nařízení Rady (EHS) 1408/71 a podle čl. 52 odst. 2 písm. b) nařízení. Účastnice řízení do dne přiznání starobního důchodu získala v českém důchodovém pojištění 2.820 dnů, ve slovenském důchodovém pojištění 8.926 dnů, celkem 11.746 dnů, tj. 32 roků

a 66 dnů. Za slovenské doby pojištění v rozhodném období byl dosazen průměrný denní indexovaný výdělek stanovený z vyměřovacích základů získaných výhradně podle čs. předpisů v rozhodném období a činil 928, 1036,-Kč. Podle poměrů dob pojištění byla získána základní výměra důchodu ve výši 521,-Kč. Výše procentní výměry byla stanovena procentní sazbou z výpočtového základu podle doby pojištění získané do vzniku nároku na starobní důchod. Účastnice řízení získala 32 roků, což je 48% výpočtového základu. Po zjištění osobního vyměřovacího základu, podle § 15 zákona o důchodovém pojištění zjistila výpočtový základ a procentní výměru 48% z výpočtového základu ve výši 7.316,-Kč a po dílčení, tj. poměr české doby pojištění k celkové době pojištění zjistila procentní výměru ve výši 1.757,-Kč měsíčně. Celková výše starobního důchodu tak činí 2.278,-Kč měsíčně.

Žalobkyně v žalobě namítala, že způsob výpočtu vykonaný podle platných předpisů ČR a SR ji podstatně znevýhodnil a poškodil při porovnání s výší stanovených starobních důchodů osob s adekvátním vzděláním a příjmy, kterým byl starobní důchod přiznán pouze od ČSSZ, resp. jednoho státu. Rozhodnutí považuje za lidsky a morálně nesprávná a za nespravedlivá. Nesouhlasí se způsobem výpočtu dvou částečných starobních důchodů podle dvou rozdílných státních právních norem, neboť v roce 1976 po ukončení VŠ se provdala za občana ČSSR se slovenskou národností, následně byla přijata na aspirantské studium a po jeho ukončení v dubnu 1980, 19.5.1980 nastoupila jako odborná asistentka na vysoké škole v Brně, kde pracovala do 30.9.1983, včetně dvou přerušení – odchodem na první a druhou MD. Od 1.10.1983 se přestěhovala do Košic a pracovala na místě odborné asistentky na VŠT v Košicích. Nepřestěhovala se do ciziny a nebyla provdána za cizince. Do ČR se vrátila v srpnu 2000, dva roky a 7 měsíců žila ze sociálních dávek a v březnu 2003 nastoupila do zaměstnání. Sociální pojišťovna v Bratislavě vyměřila starobní důchod ve výši 269,20 Eur, ČSSZ v Praze ve výši 2.278,-Kč, takže celková výše starobního důchodu po přepočtu Eur činí 8.835,-Kč. Výše důchodu je závislá na kolísavém převodním kurzu a účtované poplatku. Takovou výši starobního důchodu považuje za nehoráznost neodpovídající občanům s vysokoškolským a postgraduálním vzděláním s celoživotní profesionální kariérou vysokoškolského učitele a domáhá se spravedlivého posouzení své věci, tj. stanovení vyrovnávacího doplatku od ČSSZ na úroveň starobního důchodu vypočítaného z jejích příjmů jako jednoho celku od jednoho státu a to od ČR. V důsledku fakticky 7 letům a 8 měsícům pracovního poměru v jiném státě (od 1.1.1993 do 31.8.2000) došlo k podstatnému znevýhodnění běžného občana. Domáhá se proto zjednání nápravy při stanovení konečné výše svého starobního důchodu.

Žalovaná ve vyjádření uvedla, že žalobkyně uplatnila dne 21.3.2011 žádost o starobní důchod s datem přiznání od 16.2.2010 a vzhledem k tomu, že ke dni 31.12.1992 byla zaměstnána a měla trvalý pobyt na území SR je k hodnocení doby zabezpečení před 1.1.1993 příslušný slovenský nositel pojištění podle čl. 20 Smlouvy mezi ČR a SR o sociálním zabezpečení. Podle tohoto článku žalovaná hodnotila pouze dobu pojištění získanou na území ČR po 31.12.1992, neboť doba pojištění na území SR se považuje za dobu zaměstnání v cizině. Doba pojištění získaná v ČSFR před 1.1.1993 byla hodnocena pouze pro nárok na dávku a pro účely stanovení teoretické výše důchodu ve smyslu čl. 52 odst. 2 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004. Dále ve vyjádření popsala výpočet poměrného starobního důchodu s přihlédnutím k dobám pojištění získaným ve Slovenské republice podle čl. 52 odst. 1 písm. b) shora uvedeného nařízení. Zdůraznila, že teoretická výše starobního důchodu, která se stanoví podle českých právních předpisů se zjistí tak, že se při výpočtu přihlíží i k dobám pojištění ve Slovenské republice před 1.1.1993 i po tomto datu.

Skutečná výše starobního důchodu se určí v poměru délky dob pojištění získaných podle českých právních předpisů, k celkové délce dob pojištění získaných v České a Slovenské republice. V tomto poměru se stanoví základní výměra i výměra procentní. Dále žalovaná popsala způsob výpočtu starobního důchodu žalobkyně na základě údajů, které má k dispozici v souladu s příslušnými právními předpisy. Poznamenala, že v rámci odstranění tvrdosti předpisů o sociálním zabezpečení by nebylo možné pro výši českého důchodu hodnotit dobu pojištění získanou v SR po 31.12.1992, ani provádět dvojitý výplatu důchodu za stejnou dobu pojištění na české a slovenské straně. Výši starobního důchodu vypočtenou výlučně podle českých právních předpisů nelze ztotožňovat s teoretickou výší starobního důchodu stanovenou podle čl. 52 odst. 1 písm. b) nařízení, jejíž výpočet je konstruován tak, aby migrující osoba zaměstnaná ve více členských státech neztratila své důchodové nároky z důvodu odlišného vnitrostátního zákonodárství v jednotlivých členských zemích, a aby následná poměrná výše důchodu odpovídala skutečně získané době pojištění ve státě příslušném pro výplatu důchodu. Každý z členských států pak vyplácí důchod jen za tu dobu, která byla získána podle jeho vnitrostátních právních předpisů. Neexistuje starobní důchod, který by byl vyplácen státem bydliště i za doby pojištění a s přihlédnutím k příjmům, které migrující osoba získala v jiných členských státech, naopak každý členský stát si zachovává svůj vnitrostátní důchodový systém a při výpočtu důchodu přihlíží k dobám pojištění v jiných členských státech toliko pro stanovení teoretické výše důchodu, z něhož je následně stanovena poměrná výše důchodu. Žalovaná dále odkázala na § 106a zákona o důchodovém pojištění v platném znění s tím, že žádný právní předpis či opatření neupravuje nárok žalobkyně na vyrovnávací doplatek z českého důchodového systému k důchodu vyplácenému. Navrhovaný postup žalobkyně by nebyl ani v souladu se stávající judikaturou Ústavního soudu, který v žádném ze svých nálezků nestanovil povinnost českého nositele pojištění dorovnávat pojištěnci starobní důchod za dobu pojištění ve Slovenské republice po 31.12.1992. Pro stanovení vyrovnávacího doplatku by tedy žalovaná porovnávala úhrn českého dílčího starobního důchodu a slovenského starobního důchodu s výší českého starobního důchodu vypočteného podle českých právních předpisů se zohledněním pouze federálních dob a dob získaných na území ČR po 31.12.1992. Napadené rozhodnutí bylo vydáno v souladu s právními předpisy a žalovaná proto navrhla, aby soud žalobu zamítl.

Z obsahu žaloby vyplývá, že by měl soud posoudit věc z hlediska toho, zda má být žalobkyni stanoven vyrovnávací doplatek od žalované na úroveň starobního důchodu vypočítaného z příjmu jako celku od jednoho státu a to České republiky, neboť není srozuměna s tím, že v důsledku 7 let a 8 měsíců pracovního poměru v jiném státě může dojít k takovému znevýhodnění běžného občana.

Ze správního spisu soud zjistil, že žalobkyně uplatnila žádost o starobní důchod dne 21.3.2011 s datem přiznání od 16.2.2010. Základní skutkové okolnosti týkající se pobytu žalobkyně, sídla zaměstnavatele k 31.12.1992, historie doby pojištění a celková doba pojištění před 1.1.1993 a po 1.1.1993 nebyla žalobkyní namítána. Soud tedy vychází z toho, že žalobkyně získala v českém a slovenském důchodovém systému 11.746 dnů pojištění, tj. 32 roků 66 dnů, z toho po 1.1.1993 v České republice 2.820 dnů pojištění. Teoretická výše starobního důchodu za těchto 32 roků představuje částku 7.316,-Kč. K datu přiznání starobního důchodu žalobkyně pobírala starobní důchod od Slovenské poisťovny v Bratislavě ve výši 269,20 Eur a žalovanou byl starobní důchod s přihlédnutím k čl. 6 a 52 odst. 1 písm. b) stanoven na základě poměrů dob pojištění ve výši 2.278,-Kč měsíčně. Pokud se týká požadavku vyrovnávacího doplatku od žalované na úroveň starobního důchodu vypočítaného

z jejích příjmů jako jednoho celku, od jednoho státu, je právní názor žalované uvedený ve vyjádření žalované správný. Pro stanovení poměrného starobního důchodu za českou dobu pojištění žalovaná správně zjišťovala teoretickou výši starobního důchodu stanovenou podle čl. 52 odst. 1 písm. b) nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 883/2004, podle něhož zohledňovala dobu pojištění získanou před 1.1.1993 a po 1.1.1993 jak v SR, tak i v ČR. Je třeba upozornit na to, že na základě tohoto výpočtu činila teoretická výše starobního důchodu podle českých právních předpisů 7.316,-Kč. Pokud soud přihlédne k údajům uvedeným v žalobě, tak k témuž dni celková výše starobního důchodu činila 8.835,-Kč a tudíž jde o částku vyšší než teoretická výše starobního důchodu vypočtená žalovanou za celou dobu pojištění bez ohledu na to, v kterém státě byla získána. Žalovaná správně uvádí, že v případě pokud by žalovaná požadovala vyrovnávací doplatek za dobu do 1.1.1993 a dobu pojištění v ČR po 1.1.1993, tedy bez doby pojištění získané na území SR po 1.1.1993, zajisté by se snížila teoretická výše starobního důchodu a ve vztahu k pobíranému důchodu od Sociální pojišťovny v Bratislavě a poměrnému starobnímu důchodu přiznaného žalovanou by (8.835,-Kč ke dni přiznání obou) logicky nemohl náležet vyrovnávací doplatek, neboť oba vyplácené důchody jsou ve svém souhrnu vyšší než starobní důchod náležející za dobu do 31.12.1992 a od 17.3.2002 do 15.2.2010.

Ze žaloby vyplývá rovněž určitá nespokojenost žalobkyně s výší obou přiznaných starobních důchodů vzhledem k jejímu vzdělání a profesionální kariéře. Soud k tomuto pouze uvádí, že na výši starobního důchodu, resp. jeho teoretické výši se negativně promítlo získání pouze 32 roků důchodového pojištění, což je nižší počet roků důchodového pojištění než běžně dosahují (40 roků a více) občané ČR při odchodu do starobního důchodu.

Soud na základě posouzení věci shora žalobu žalobkyně jako nedůvodnou ve smyslu ust. § 78 odst. 7 s.ř.s. zamítá.

Výrok o náhradě nákladů řízení je odůvodněn ust. § 60 odst. 2 s.ř.s., podle něhož úspěšná žalovaná nemá právo na náhradu nákladů řízení ze zákona.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí lze podat kasační stížnost ve lhůtě dvou týdnů ode dne jeho doručení. Kasační stížnost se podává ve dvou vyhotoveních u Nejvyššího správního soudu. V řízení o kasační stížnosti musí být stěžovatel zastoupen advokátem; to neplatí, má-li stěžovatel, jeho zaměstnanec nebo člen, který za něj jedná nebo jej zastupuje, vysokoškolské právnické vzdělání, které je podle zvláštních zákonů vyžadováno pro výkon advokacie.

V Brně dne 30. října 2012

JUDr. Milada Haplová, v.r.
samosoudkyně